

Iktatószám: MN/33827-8/2012.
Tárgy: a gyermekekre és kiskorúakra
vonatkozó törvényi rendelkezések
megsértése
Ügyszám: **személyes adat**

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

348/2013. (II. 27.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a PAX TV Zrt.-vel (1033 Budapest, Bogdáni út 1., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató „PAX TV” állandó megnevezésű csatornáján 2012. szeptember 19-én 18 óra 02 perces kezdettel sugárzott „Emlékkő legyen – A miskolci zsidóság” című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására vonatkozó törvényi előírást, ezért a Médiaszolgáltatót

25.000,- Ft, azaz huszonötezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató „PAX TV” állandó megnevezésű csatornáján 2012. szeptember 19-én 20 óra 01 perces kezdettel sugárzott „Majd megvirrad már” című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására vonatkozó törvényi előírást, ezért a Médiaszolgáltatót

25.000,- Ft, azaz huszonötezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató „PAX TV” állandó megnevezésű csatornáján 2012. szeptember 22-én 20 óra 01 perces kezdettel sugárzott „Vigasztaljátok népemet” című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására vonatkozó törvényi előírást, ezért a Médiaszolgáltatót

25.000,- Ft, azaz huszonötezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közzétételét követő nyolc napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közzétételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, a Médiatanácsnak (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

INDOKOLÁS

A Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv. 167. § (1) bekezdése alapján hatósági ellenőrzés keretében hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató „PAX TV” állandó megnevezésű adóján 2012. szeptember 19-én 18 óra 02 perces kezdettel sugárzott „Emlékkő legyen – A miskolci zsidóság”, a 2012. szeptember 19-én 20 óra 01 perces kezdettel sugárzott „Majd megvirrad már”, valamint a 2012. szeptember 22-én 20 óra 01 perces kezdettel sugárzott „Vigasztaljátok népemet” című műsorszámait.

A Médiaszolgáltató az érintett műsorszámokat nem sorolta be az Mttv. 9. §-a szerinti korhatári kategóriákba, vagyis azokat az Mttv. 9. § (2) bekezdése szerinti korhatárra tekintet nélkül megtekinthető műsorszámként tette közzé, ugyanakkor azokat az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III., azaz „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” korhatári kategóriába sorolt műsorszámként kellett volna közzétennie.

A fentiek alapján felmerült az Mttv. 9. § (4) bekezdésének megsértése.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § ba) pontjában foglalt hatáskörében hivatalból 2013. január 9-én hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben, melyről a 31/2013. (I. 9.) számú, MN/33827-4/2012. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Ket. 29. § (5) bekezdése szerinti tartalommal értesítette a Médiaszolgáltatót, tájékoztatta a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás során a Ket. 51. § (1) bekezdése értelmében nyilatkozattételi, és a 68. § (1) bekezdése alapján iratbetekintési jog illeti meg.

A Médiaszolgáltató a Médiatanácshoz 2013. január 22-én érkezett nyilatkozatában jelezte, hogy a hatósági ellenőrzés eredményét és a hatóság megállapításait tudomásul vette, valamint, hogy a korhatári kategóriákba való besorolást a jövőben ennek megfelelően fogja elvégezni.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés és a műsorszámok megtekintése, valamint a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

I. „Emlékkő legyen – A miskolci zsidóság”

A dokumentumfilm első része a miskolci zsidóság életéről adott képet 1945-ig. Ezt követően a holokausztot átélte, Auschwitzból szabadult emberek mesélték el, hogyan vészelték át a kritikus időket. A műsorszám témájánál fogva gyakoriak voltak a kirekesztésre, fajgyűlöletre és egyéb negatív antiszociális viselkedésmintákra történő utalások. A műsorszám elsősorban verbálisan jelenítette meg az áldozatok szenvedését, a történetek illusztrálása korabeli fényképekkel és archív felvételekkel történt. A műsorszám leginkább a túlélők viszontagságaira és az általuk átélte könnyörtelen bánásmódra reflektált. A túlélők beszámolóit rendkívül megrázóak voltak, amelyek befogadása a tizenkét éven aluli korosztály számára problematikus lehet.

Kifogásolt jelenetek

18:21:48-18:23:18

A narrátor elmondja, hogy a város vezetése az érvényben lévő zsidótörvények alapján elvette a zsidók üzleteit, gyárait, üzemait, korlátozta őket a személyes szabadságukban, így nem

használhatták a tömegközlekedési eszközöket, telefont, rádiót, élelmiszerjegyeket, kijárási tilalom alá vonták őket, majd sárga csillagot kellett viselniük. Később a gettóba telepítették a zsidókat.

18:30:46-18:38:42

Személyes adat elmondja, hogyan vagonírozták be őket. Marhavagonba rakták nyolcvanad magával, amiben két veder volt, az egyik ivásra, a másik WC-re. Kassán cseréltek vedreket, majd kétnapi út után megérkeztek Auschwitzba. A már ott élő foglyok azt tanácsolták nekik, hogy tagadják le a korukat. Az SS tisztek szelektáltak, majd tovább vitték őket Birkenaubába, ahol zsúfolt fabarakkokba költöztették őket. **Személyes adat** elmondása alapján aki beteg lett, rögtön a krematóriumba került.

18:38:44-18:41:21

Személyes adat elmeséli, hogy az egész családját elhurcolták Auschwitzba, ahol a szüleit és az egyik testvérét rögtön a krematóriumba vitték. Neki a foglyok ruháiból kellett az aranyat kivágni. A megérkezésük után szőrtelenítették és tetoválták őket, majd köveket hordtak a folyóból. **Személyes adat** orvosi kísérleteket hajtott végre, a lába elfertőződött, így mankóval tudott csak járni.

18:42:43-18:43:32

Archív felvételek láthatók a táborok felszabadulásáról. Kiéhezett, nyüzött arcú emberek láthatóak, amint vánszorogva próbálják meg elhagyni a tábor területét.

18:43:39-18:45:50

Személyes adat elmeséli, hogy az orvosi kísérlet miatt járásképtelen lett. Ott maradt a tábor kórházában a halottak között két hétig. Egy orosz katona kevés ételt adott nekik. Volt olyan fogoly, aki az első evésbe halt bele. Úgy rakták fel a halottakat, mint a tűzifát.

18:45:51-18:47:51

Személyes adat arról számol be, hogy a táborban tifuszt kapott. Emlékezés közben könyvet mutat, amiben megrázó képek láthatók a bergen-belseni táborból: lesóványodott emberek, halottak. **Személyes adat** elmondja, hogy először a katonák halottnak hitték, majd mikor jelezte, hogy él, kórházba került.

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete is megerősítette, hogy a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen érték maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg.

A Fővárosi Bíróság 24.K.33839/2004/12. sz. ítéletében és a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében megállapította [LB.Kfv.III.37507/2001/5.], hogy a kiskorúak különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni reális értékítéletükből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzik és értékelik, mivel a kiskorúak még a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja a személyiségfejlődésük sérülékenységet, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is, és erre tekintettel a minősítésnél a médiaszolgáltatóknak mindig megszorítóan és nem megengedően kell eljárniuk.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.065/2004/3. és a 2.Kf.27.074/2004/3. számú ítéletei szerint a korhatár helyes meghatározásánál a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összhatását kell figyelembe venni, vagyis egységesen, az egész filmet szemlélve kell elemezni nemcsak szóhasználatát, hanem képi megjelenítését, hang- és zenei aláfestését, tartalmi mondanivalóját is ahhoz, hogy megfelelő mérlegelési szempontok álljanak rendelkezésre a döntés meghozatalánál.

A fent hivatkozott ítéletek, valamint a kialakult bírói és jogalkalmazói gyakorlat szerint amennyiben valamely műsorszám olyan elemeket tartalmaz, amelyeket besorolásuk esetén magasabb kategóriának megfelelően lehetne csak sugározni – éppen a minősítésnél való megszorító eljárásra, továbbá a védendő korosztályra tekintettel – az egész műsorszámot eggyel magasabb kategóriába kell sorolni és annak megfelelően sugározni.

A Médiatanács megállapította, hogy dokumentumfilm több olyan elemet is tartalmazott, amelyek a gyermekek számára károsak lehetnek. Az emberek megbélyegzése, mások életének kioltása, ártatlanok halálsorba taszítása mind olyan kérdések, melyek feldolgozása a tizenkét éven aluli korosztály számára problematikus lehet, így a műsorszámot az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába kellett volna sorolni.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint „*azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.*”

II. „Majd megvirrad már”

A műsorszámban keresztény és zsidó vallású, a holokausztot átélt emberek mesélték el, hogyan élték túl a vészkorszakot. Sokuk közvetlen hozzátartozóit meggyilkolták vagy megjárták a haláltáborokat. A túlélők részletes beszámolóit megrázó képekkel és felvételekkel illusztrálták. A riportok során bemutatott emberek elmesélték, hányszor került közvetlen veszélybe az életük, milyen szenvedésen, lelki megrázkódtatáson kellett átesniük, hogy átvészeljék az üldöztetést.

Kifogásolt jelenetek

20:02:15-20:04:09

Személyes adat elmeséli, hogy gyermekkorra emlékeiből kizárólag a kiszolgáltatottság, a szenvedés maradt meg. Amikor képeket mutatnak a holokauszt áldozatairól, a felvételek összetörik. Sírva beszél arról, hogy a látottak milyen nyomasztóan hatnak rá.

20:09:53-20:12:35

Személyes adat elmondja, hogy 1944 decemberében katonák vitték el a Teleki térre, ahol az édesanyjától és nővérétől erőszakkal elválasztották. **Személyes adat** egy pincébe került, ahol többször azzal fenyegették a katonák, hogy a Dunába lövik. A pincében sok gyerek meghalt abban az időben, őket kosárban vitték ki.

20:16:36-20:17:08

Személyes adat elmondja, hogy nővére meghalt. Úgy gondolja, hogy nem volt bűne **Személyes adat**, de azoknak a rokonoknak sem, akiket belelőttek a Dunába, anyát, nagyszülőket és a pályás gyermekeket is.

20:27:07-20:28:46

Személyes adat elmondja, hogy az öccsét és az édesapját elvitték. Egy túlélő elmondása szerint a hosszú menetben éheztek, a katonák az elcsigázott munkaszolgálatosokat lelőtték. Emiatt édesapja az öccsét a hátán vitte, és még akkor is cipelte, amikor már meghalt.

20:59:46-21:01:34

Személyes adat szerint a mai tankönyvek nem foglalkoznak eleget a holokauszttal, és ő egyénileg olvasott a téma után. **Személyes adat** példaként elmondja, hogy amikor elmegy egy pályaudvarra vagy egy bérházba, eszébe jutnak azok a gondolatok, amik a holokauszt alatt történhettek, s ez nyomasztóan hat rá. Közben képeket mutatnak a Duna partról, ahol a cipőket mintázó emlékművet pásztázza a kamera, majd azokat az épületeket, ahol a mézszárlások folytak, s közben tompa lövések hallatszanak.

A Médiatanács megállapította, hogy dokumentumfilm több olyan elemet is tartalmazott, amelyek a gyermekek számára károsak lehetnek. Az érzelmi megrázkódtatásokról és családtagok elvesztéséről szóló történetek feldolgozása a tizenkét éven aluli korosztály számára problematikus lehet, így a műsorszámot a fentiekben idézett jogszabály, illetve a kialakult bírói gyakorlat alapján az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába kellett volna sorolni.

III. „Vigasztaljátok népemet”

A műsorszámban kendőzetlen formában elevenítették fel a genocídiumot, a nyilasok által elkövetett rémtetteket.

Kifogásolt jelenetek

20:12:01-20:15:54

A Nácizmus Üldözöttei Szervezet elnöke elmondja, hogy a Maros utcai zsidó rendelőintézetben 1945 januárjában negyven férfit és negyven nőt végeztek ki a nyilasok, miután megásatták velük a sírjukat. Öt ápolónőt elhurcoltak, akiket megkínóztak, majd agyonlőttek. A háború után exhumálták a sírt, ennek folyamatát képekkel dokumentálták. Az egymás mellé fektetett halottakról számos képet mutattak be, láthatóak voltak továbbá a feltornyozott koporsókat és a gyászoló emberek is.

20:18:56-20:19:19

Megdöböntő képek perengnek a képernyőn az exhumált, hosszú sorokban egymás mellé fektetett halottakról.

20:20:04-20:20:18

Az egymás mellé fektetett, exhumált áldozatok mögött a rémtetteket elkövető nyilasok láthatóak.

20:33:02-20:33:47

A visszaemlékezésben elhangzik, hogy két nappal a Maros utcai kivégzés után a Városmajor utcai zsidó kórház is lerohanták a nyilasok, és megölték a betegeket, orvosokat, ápolókat. Azokat a betegeket, akik nem tudtak lemenni az udvarra, a kórtermeket sorra járva az ágyukban lőtték agyon.

20:37:12-20:39:29

A Nácizmus Üldözöttei Szervezet elnöke kifejti, hogy a halottakat és meglőtt, sebesült embereket a nyilasok az udvaron halomba rakták, köztük a kórház főorvosát is, aki még két napig szenvedett ebben az ember-halomban, mielőtt meghalt volna. Majd két nap múlva a nyilasok benzinnel lelcsolták a 150 tetemet és felgyújtották.

20:43:35-20:44:48

A visszaemlékezésekben elhangzik, hogy az Alma utca 2. sz. alatt lévő zsidó szeretetház kilencven idős lakóját a nyilasok a Városmajorba vitték, kézigránátot dobtak közéjük, aztán az életben maradottakat géppuskával lelőtték. Intenzív hangeffektekkel fokozzák a hatást, lövések és géppuskaropogások hallatszanak. Majd újabb sokkoló képek következnek az exhumált holttestekről.

20:57:38-20:58:22

A bemutatott képeken ismét a kivégzettek tetemei láthatóak.

A Médiatanács megállapította, hogy dokumentumfilm több olyan elemet is tartalmazott, amelyek a gyermekek számára károsak lehetnek. Az érzelmi megrázkódtatásokról szóló történetek feldolgozása, valamint a többszöri, hosszasan bemutatott felkavaró képek és részletes szóbeli leírások a tizenkét éven aluli korosztály számára problematikusak lehetnek, így a műsorszámot a fentiekben idézett jogszabály, illetve a kialakult bírói gyakorlat alapján az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába kellett volna sorolni.

A fenti jogsértések miatt alkalmazandó jogkövetkezmény megállapítása során a Médiatanács az alábbi szempontokat vette figyelembe.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezménye abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtsége nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében *„ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül legalább kétszer valósítja meg, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”*

A Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 9. § (4) bekezdésének megsértését jelen határozat meghozataláig nem állapította meg, tehát az ismételtség esete nem áll fenn, azonban a műsorszámokban bemutatott téma és ábrázolásmód miatt a műsorszámok nem megfelelő kategorizálása nem tekinthető csekély súlyú jogsértésnek. Így az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye az Mttv. 9. § (4) bekezdésének megsértése kapcsán nem volt alkalmazható.

A Médiatanács ezért – a hatályos szabályozási környezettel összhangban és a kialakított szankcióalkalmazási gyakorlatának megfelelően – az Mttv. 187. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények közül a bírság alkalmazása mellett döntött, mivel a kérdéses jogsértés vonatkozásában e közjogi eszközt ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a Médiaszolgáltatót visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől. A Médiatanács úgy ítélte meg, hogy a jelen eljárás tárgyát képező egyedi ügyekben, az ügyek sajátosságai mentén végrehajtott mérlegelés alapján megállapított, a jogsértéssel arányos bírság kellő visszatartó erővel rendelkezik a további jogsértések tekintetében.

A jogsértés miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti. A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése bb) alpontja értelmében ötvenmillió forint:

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így az érdeksérelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma, a jogsértés folyamatossága és időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelmet és kár, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiatanács az Mttv. 187. § (2) bekezdésében foglalt mérlegelési jogkörében a fokozatosság és arányosság elvének figyelembe vételével, az Mttv. 9. § (4) bekezdés három alkalommal történő megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum (ötvenmillió forint) 0,05%-ának megfelelő mértékű, azaz esetenként 25.000,- Ft összegű bírságot szabott ki a Médiaszolgáltatóval szemben.

A Médiatanács a bírság összegének meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A hatósági eljárás során a Ket. 153. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. február 27.

A Médiatanács nevében:

dr. Kollarik Tamás
soros elnöki tisztséget ellátó tag

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják: 1. **Személyes adat**